

MENDERES'TEN ERDOĞAN'A BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİMİN GELİŞME DİYALEKTİĞİ...

27 Mayıs 2015'te sürecin neresindeyiz?..

Münir Aktolga
Mayıs 2015

Türkiye toplumunun tarihsel gelişme sürecinin belirli kırılma noktaları var. Bunları görmeden-göremeden, Batı toplumlarının gelişme çizgilerine bakıp, pozitivist bir yaklaşımla, Türkiye toplumunu da bunlara uydurarak açıklamaya çalışmak boşuna çabadır. Bütün bunları daha önceki çalışmalarda ayrıntılı olarak ele almaya çalıştık. Bugün, konuya ilişkin olarak altını çizmek istediğim noktalar şunlar:

Osmanlı'yı anlamaya çalışırken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta onun kısır bir toplum oluşudur. Bu temel gerçeği kavramadan ne onun devamı olan Cumhuriyet'i, ne de onun kendini üretme sürecini kavrayabiliriz.

Evet, Osmanlı kendi kendini üretebilecek iç dinamiklerden yoksundu. Çünkü, üretim faaliyetini temel alarak -kendi kendini üreterek varolmayı temel alan değil, Tarihsel Devrim diyalektiğine uygun bir şekilde fetihçilik yoluyla devletleşerek varolmayı-toplum haline gelmeyi temel alan bir yapı vardı burada. Yani Devlet Batı'da olduğu gibi bir toplum yarattığı olarak ortaya çıkmamıştı bu topraklarda. Önce gelen toplum değil, fetih diyalektiğinin yarattığı yukardan aşağıya doğru oluşan bir Devletti. Ancak daha sonradır ki, bu Devlet kendisine bir toplum yaratıyordu. Aşiretten Devlet-toplum haline gelişin diyalektiği Batı'dakinden tamamen farklı bir yol izliyordu...

Bizde bu işin ustası-bu diyalektiği en iyi açıklayan İbni Haldun'dur..

Tarihsel Devrim olayını, antika medeniyetlerle barbarların güreşini, bu altüstlüğe bağlı olarak devletlerin ortaya çıkış ve batış diyalektiğini en iyi açıklayan odur. Öyle bir diyalektikti ki bu, sistem hiçbir şekilde bir üst düzeyde kendini yeniden üreterek varlığını sürdürüyordu. Doğuyor, yükseliyor, devletleşiyor ve sonra da yok oluyordu!.. Bu türden devletlere-toplumları 120 yıl ömür biçiyordu İbni Haldun..

Osmanlı'nın bu süreci-ömrünü- nasıl uzatabildiğini daha önceki çalışmalarda açıklamaya çalıştık. Burada altını çizmek istediğim nokta şudur ki, kim ne derse desin bizde Devlet denilen o antika yapı gerçekten tam bir yaşamı devam ettirme uzmanıdır!.. Bakıyor ki, Batı'da kapitalizm geliştikçe varoluş koşullarını yeniden ürettiği fetihçilik dönemi sona eriyor, o da tutuyor o zaman, ayakta kalabilmek için, kendisine-Devlete bağlı bir kapitalizm yaratmaya çalışıyor!.. "Madem ki bu işin ilacı budur, tamam o zaman onu da yaparız biz" diyor; mantık budur!.. Batı'da kapitalizm feodal toplumun içinden, o eski yapının diyalektik anlamda inkarı olarak çıkmış falan deniyordu ama, bunlar Osmanlı'yı ilgilendirmiyordu ki!.. Çünkü Osmanlı'da feodalizm diye birşey zaten yoktu!.. Yani o zaten özünde "anti feodal devrimci" bir Devletti!.. "Sizde öyleyse bizde de böyledir" diyerekten bir mühendislik harikasına soyunarak "kendini değiştirmeye" çalışıyordu Osmanlı!..

"Değiştirmek", "değiştirmek" falan deniyordu ama, tabi onun-Osmanlı'nın anladığı "değişim" varolanı muhafaza ederek değiştirmektir!..

Nasıl ki o bukalemun çevreye uyum sağlayabilmek için renkten renge giriyorsa, o da buna benzer bir şekilde değişmeye çalışıyordu. "Kendini", varolan antika Devlet-toplum yapısını muhafaza ederek onu "çağdaşlaştırarak" değiştirmek diyorlardı bunun adına!.. Bütün o "Tanzimat", "Birinci", "İkinci Meşrutiyet" olayları falan hep bu "değişimin" köşe taşlarını oluşturuyordu... Osmanlı'nın Devlete bağlı bir kapitalizm yaratma süreci, onun yukardan

aşağıya doğru “Batılılaşma” adı altında yaşadığı bir kültür ihtilali süreci olarak biçimleniyordu.

Cumhuriyet olayının özü de budur işte!..

Cumhuriyet, Osmanlı Devleti'nin küllerinden yeni-“Batıcı” bir kimlikle yeniden doğuşudur. Yani, Cumhuriyet’le birlikte bir burjuva devrimine bağlı olarak yeni bir yapı-toplum-devlet falan çıkmıyor ortaya!.. Eskiden beri varolan yapı-toplum-Devlet yukardan aşağıya doğru “kendini değiştirerek” yeniden inşa etme vaadiyle-niyetiyle yeniden tarih sahnesine çıkıyor!...

Peki nedir o zaman, eski tas eski hamam mı diyeceğiz; yani yeni olan hiç birşey yok mudur Cumhuriyet’te? İşte meselenin canalıcı noktası burasıdır. Daha önce şöyle açıklamışız bunu: <http://www.aktolga.de/m39.pdf>

Evet, ilk bakışta değişiklik özde değil biçimdedir-şekildedir. Ama, sadece mekanik-pasif bir biçim-şekil değişikliği olayı da değildir bu. Osmanlı Devleti ve toplumu için bir tür “çağdaşlık” aşısıdır Cumhuriyet. Tamam, bir tür toplum mühendisliği olayıdır o, bu doğru. Bu anlamda da sadece tarihsel bir devrimdir. Ama işte, dış dinamiğin zorlamasıyla da olsa, “aktif bir karmaşık” haline gelen toplumda yavaş yavaş iç dinamiklerin harekete geçmesinin yolu da bu şekilde açılacaktır.

Yani toplum, Cumhuriyet olayıyla birlikte kendi kendini üreterek varolma sürecin yolunu açacak yeni bir kulvara giriyordu adeta. Bu nokta çok önemlidir.

Aslında bu süreç daha önce İttihatçılar döneminde başlamıştı. “Burjuva yetiştirme”, “bir ulus yaratma” deniyordu bunun adına. Bir Osmanlı Cumhuriyeti olarak doğan Cumhuriyet de, zorunlu olarak bu yolda devam etti. Çünkü artık yaşamı devam ettirme mücadelesinde ayakta kalabilmek için tek çare vardı önünde: Üreterek-kendi diyalektik inkârını yaratarak-yaratırken varolmak! İşte yeni Türkiye'nin diyalektiği bu olmuştur. Toplumunu kaçınılmaz olarak bir burjuva toplum haline getirecek yol bu yoldu.

Kemalist Cumhuriyet, varolabilmek için, herşeye rağmen kendi diyalektik inkârcılarını da yaratmak zorundaydı artık. Ve o da bunu yaptı.. Kendi varoluşunun koşullarını yaratırken kendini üreterek yok edip yeniden yaratmak da diyebiliriz buna! Daha sonra olup bitenlerin anlamını burada aramak gerekir..

Burada altını çizmemiz gereken nokta şudur: Hani ben böyle, “bu, niteliksel olarak yeni bir Devlet falan değildir, Osmanlının küllerinden doğma bir Osmanlı Cumhuriyetidir” diyorum ya, bazıları buradan hemen “Cumhuriyet düşmanlığı” sonucunu çıkarıyorlar!. Halbuki, bu sadece bir tesbittir. Böyle bir tesbitten “düşmanlık” sonucunu çıkaranlar onu-Cumhuriyet’i-bize bir toplumsal devrim-bir burjuva devrimi-olarak yutturmak isteyenlerdir. Bu yalanlarının ortaya çıkmasından korktukları için söylüyorlar bunu. Çünkü, eğer Cumhuriyet bir toplumsal devrim olayı değilse, o, benim söylediğim gibi bir Osmanlı cumhuriyetiye, bu durumda Cumhuriyet’in egemenlerinin-Cumhuriyet elitinin-Devlet Sınıfının maskesi de düşmüş oluyordu. Çünkü bunlar, Kemalist-solcu aydınların da yardımıyla, kendilerini şimdiye kadar hep, ya “küçük burjuva devrimcileri”, ya da, modern-kapitalist bir devletin “bürokratları” olarak kamufle etmişlerdi! Yani, sanki ortada bir devrim-burjuva devrimi olayı varmış da, bunlar da bu devrimi başarıya ulaştıran devrimci burjuvazinin temsilcileriymiş gibi davranıyorlardı! Bu maskenin düşmesinden korkuyorlar şimdi!. Olay budur.

Ben diyorum ki: Kemalistler Osmanlı'nın Jöntürkleridir. Önce İttihatçılar çıkmıştır sahneye, sonra da, konjonktüre uygun olarak aynı ekolün-kadronun uzantısı olan Kemalistler..Yani, bunlar sapına kadar Osmanlıdır. Osmanlının “Batılılaşma” sürecinin ürünü olan, pozitivist-toplum mühendisleridir. Osmanlının “tarihsel devrim geleneğinin” üzerine inşa edilmiş yeni tipten bir tür ideolojik devrimciliktir bunların devrimciliği. Aslında, aynı türden “devrimciler” bugün de egemen halâ Türkiye'nin

entellektüel hayatına!”Solculuk”, ya da “liberallik” denilen şey nedir ki bugün Türkiye’de? Aynı akımın “modern”-“çağdaş” uzantıları değil midir bunlar da? “Devrim yaparak” “kurtarmaya” çalıştıkları şey de özünde gene o kadim Devletçiliğimiz değil midir!

Peki, nasıl olmuştur da bu süreç zamanla kendi diyalektik inkarı olarak bir Anadolu kapitalizminin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

Bu süreçte gene daha önce şöyle açıklamışız: Burada birbiriyle içiçe, birbirini tamamlayan iki süreçle karşılaşyoruz. Bunlardan birincisi açıktır. Cumhuriyet’le birlikte, Batı kültürüne göre yeni insan tipleri ve yeni bir toplum yaratılmaya çalışılmıştır. Bu demektir ki, yeni insan tipleriyle yeni bir yaşam biçimi topluma egemen kılınacaktır. Bu amaçla sistemin içinde Batı’dakilere benzer kurumların oluşturulmasına çalışılır. Parlamento’nun oluşması, bankaların kuruluşu, Batı’dakilere benzer yeni yasaların çıkarılması vs. bütün bunlar hep tepedeki Batıcı bürokratların yeni bir sistem yaratabilmek için başvurdukları etkinliklerdir.

“Bunlar, sivil kurumların Türkiye’de bulunmadığının ve bunun da kendilerini, fikirlerini tatbik imkanı az olan sosyolojik bir yapı ile karşı karşıya bıraktığının farkındaydılar. Bundan dolayı gerek itihatçılar, gerek Kemalistler bu ara’yı temsil edecek kurumları (bankalar vs.), sınıfları (ticari ve endüstri burjuvazisi) ve yasaları (Cumhuriyetin Medeni Kanunu ve Ticaret Yasaları) temellendirmeye çalıştılar. İlginç olan ve kurumsal sosyolojinin üzerinde durması gereken gelişme, “sivil toplum” kurucusu olarak tanımlayabileceğimiz bu yeni yapıların, uzun vadede Kemalistler tarafından değil, fakat dindar Müslümanlar tarafından zaptedilmiş olduklarıdır”.¹

Yani Şerif Mardin diyor ki; batıcı Devlet Sınıfı kendine bir kitle temeli yaratarak kendi dünya görüşüne göre yeni bir toplum inşaa edebilmek için (kendisine bağlı, Batıcı-Devletçi bir kapitalist toplum yaratabilmek için) Batı’da kapitalist sistem içinde varolan kurum ve kuralları yukardan aşağıya doğru Türkiye Toplumunu içinde oluşturmaya çalışır. Bunu yaparken onun amacı “cahil” geleneksel İslamcı Reaya’yı-muhalefeti eriterek yok etmek, insanları bu yeni kurum ve kuralların-ilişkilerin içinde kendi dünya görüşüne göre yeniden şekillendirmektir (Osmanlı bu işleme “devşirmecilik” diyordu). Örneğin bankacılık sistemini ele alalım: Bankayı kurdun, bu kolay. Başına da kendi görüşüne uygun Devletçi bir müdür, personel vs. atadın. Bu da kolay! Peki kime hizmet verecekti bu banka? Senin o “cahil”-geleneksel İslamcı insanlarına değil mi? Köylü Mehmet ağaya krediyi verdin, işleri iyi gitti. Seneye daha büyük bir kredi... Gübreydi, yeni makinalardı falan derken al sana işte bir Anadolu kapitalisti! Aynı süreç, ticaret ve sanayi kapitalizminin gelişimi açısından da geçerlidir. Kapitalistleşmek mi diyordun, o halde al sana işte kapitalist! Hem de aslan gibi, dini bütün, yerli mi yerli bir Anadolu kapitalisti! Böyle gelinir 1950 lere. DP bu sürecin ürünü olur.

VE 27 MAYIS: KARŞI DEVRİM Mİ “ÖZGÜRLÜKLER ORTAMI” YARATICISI MI?

1950 DP iktidarı, sistemin sivil toplum-kapitalist toplum- zeminine oturması, yumurtanın kabuğunun çatlayarak, civcivin ortaya çıkmaya başlaması olayıdır. Ama olay burada bitmez ki! “Devleti kuranlar”, bu türden bir gelişmeyi içlerine sindiremedikleri, kabul edemedikleri için, bütün bu olup bitenleri hemen, “Devlet elden gidiyor” diye algırlarlar. Ve “Devleti bu beladan kurtarma” planları yapılmaya başlanır! “Ya Devlet başa ya kuzgun leşe” dir! 27 Mayıs’a böyle gelinir.

¹ Şerif Mardin. (1999). “Din ve İdeoloji.” İletişim Yayınları, İstanbul.

27 Mayıs 1960 darbesi, “gelişen kapitalizmin mülksüzleştirdiği orta sınıfların, şehir ve köy küçük burjuvazisinin direnişi” midir?

Eskiden böyle “Marksist tahliller” yapardık! Keşke öyle olsaydı!! Hani nerde o darbe yapacak kadar örgütlü “şehir ve köy küçük burjuvazisi”! Bunlar hep “Kemalist-solcu”, ayakları havada, Türkiye’yi, Türkiye tarihini, toplumunu tanımayan “tahlillerdir”!

27 Mayıs, Devlet Sınıfının, “Devleti kurtarmak” için Anadolu kapitalizmine karşı, sivil topluma karşı ayaklanmasıdır.

1960’lar Türkiyesinde, bir yanda, iktidardan uzaklaştırılmış, ama halâ toprakların ve ekonominin yüzde 60-70 ‘ine sahip bir Devlet ve Devlet Sınıfı vardı ortada; ve sen bunu görmüyorsun da, “mülksüzleşen küçük burjuvaziden” bahsediyorsun! Neden? Çünkü Batı’da böyle “Devlet Sınıfı” diye bir sınıf yok da ondan!! “Sol klasiklerde” geçmiyor böyle bir ifade! Koskoca bir ülkeyi Batı’dan alarak türettiğin kavramların içine hapsederek açıklamaya çalışıyorsun! Bunun adına da “ilericilik” “solculuk”, “aydın olmak” diyorsun! Kimsin sen, nereden çıktın, nereden buluyorsun bu gücü? “27 Mayıs Anayasası’nın getirdiği demokratik özgürlükler ortamından” mı? Nedir o zaman bu “demokratik özgürlükler ortamı”? Nasıl bir “sol”, ya da “işçi sınıfı hareketi”dir ki bu, öyle Devlet tarafından yukardan açılan bir kanalın içinde “gelişmeye” başlıyor?

Askerler bir darbe yapıyor. Halkın oylarıyla iktidara gelen bir hükümeti deviriyorlar. Sonra da, “demokratik bir anayasa” hazırlatarak, bir “işçi sınıfı hareketi”nin-“sol”un gelişmesine zemin hazırlıyorlar! Burada tuhaf olan birşey yok mu! Dünyanın her yerinde demokratik haklar uzun mücadelelerin sonunda elde edilirken, bizde, darbeye işbaşına gelmiş, ve ne olduğu belli olmayan bir “asker sivil aydın zümre” yukardan bunları armağan ediveriyor! Ve biz de bu durumu hiç sorgulamıyoruz! Daha doğrusu sorgulayamıyoruz! Neden?

Olayın iki boyutu var. Birincisi, sivil toplumun, Anadolu kapitalizminin kendi iç çelişkilerine yönelik.

Adı üstünde, “Anadolu kapitalizmi” de olsa, bu da bir kapitalist oluşum sonunda. Burjuvazi ve işçi sınıfından oluşuyor. Sınıf mücadelesi bu sistemin de iç dinamiği. 1950’lerle birlikte iktidarı Anadolu kapitalizmine kaptıran Devlet Sınıfı, “düşmanımın düşmanı dostumdur” mantığıyla, “ortak düşmana” karşı cepheyi genişletmek için, “işçi sınıfı hareketinin” ve diğer toplumsal muhalefetin yolunu açar. Ve kendisini “kapitalizme karşı” onların, demokratik hakların hamisi gibi gösterir (Hani o da karşı ya “burjuvaziye”! Öbür Devletçi burjuvalar ise burjuvanın “millisi” olarak taktim edilecektir!). Bu arada, Batı’dan çığ gibi “bilgi” (informasyon) akışını, sol literatür-kaynak çevirisini de hesaba katarsanız, kısa süre içinde Türkiye’de Batı değerlerine göre biçimlenmiş, Jön Türk geleneğine uygun olarak, yukardan aşağıya doğru, “Anadolu kapitalizmine” düşman, Devlet Sınıfı dostu bir “sol”-“aydın” tabaka oluşur-oluşturulur. Devlet, sınıf, sınıf mücadelesi anlayışını Batı dillerinden çevrilen sol kitaplardan öğrenen, Türkiye’yi tipik bir Batı ülkesi gibi algılayan yeni bir “solcu” jön Türk neslidir bu. II.Meşrutiyet’ten-ve Cumhuriyet’ten sonra yeni Devlet Sınıfı haline gelen eski jön Türk kuşağı, kendi “solcu” takipçilerini yetiştirmektedir adeta!

DARBELER VE TOPLUMSAL GERİYİ BESLEME-feedback- SİSTEMİ

İstenilmeyen çıktıkları engelleyebilmek için girdiyi kontrol etmek (yani “feedback”)! İşte 27 Mayıs’çı devletçi “sistem mühendisleri” bunu yaptılar. Kapitalizmin gelişme yolunu saptırdılar. “Demokratik bir anayasa” getirerek, “sol” dahil, her türlü “demokratik örgütlenmeyi”, “hareketi” “serbest bırakarak”, sivil toplum güçlerini birbirlerine düşürdüler! Burjuvaziye karşı her türlü “demokratik hareket”i “serbest” bırakarak, kendilerinin, burjuvaziye çelişkisi olan herkesin, halkın, işçi sınıfının dostu olduğunu gösterdiler!!..

Daha da etkin hale getirilen, “modernize edilen” ikinci “feed-back (geriyi besleme) transfer sistemi” ise, Devlete, Devlet Sınıfına bağlı olarak yetiştirilen “Devletçi burjuvalara” yönelik oldu. Bunların daha da “büyümelerine” ve etkinlik alanlarını genişletmelerine olanaklar sağlayarak Anadolu burjuvazisinin önünü kesecek yeni adımlar attılar! Burjuva mı diyorsun, işte burjuva! Sol mu diyorsun, işte sol! Tek şart Devleti kutsayacaksın! “Oh ne güzel, 27 Mayıs demokratik özgürlükleri getirdi” deyip, 1950 ye küfrededeceksin! Birkere burdan yola çıktın mı, artık en “azılı komünist” de olsan, zaten sen tehlike olamazdın onlar için! Çünkü sen kendini nasıl görürsen gör, onların gözünde, son tahlilde, geriyi beslemek için bir feedback transfer sistemi idin!

Bütün bu satırları yazarken sanki aynı süreci tekrar yaşıyormuşum gibi oluyor! Önce bir akvaryum oluşturuluyor, duvarları şeffaf tabii! Sonra da balıklar salınıyor bunun içine!..Ama hiç kimse akvaryumun farkında bile değil! Herkes kendini denizde sanıyor! Halbuki ağzınla kuş tutsan ne yazar o akvaryumun bilincine varamadıktan sonra!..

PEKİ DP'LİLER-HİÇ FARKETMEDİLER Mİ DARBENİN OLACAĞINI... NEDİR BU ANADOLU BURJUVAZİSİNİN DİYALEKTİĞİ?..

<http://www.aktolga.de/m43.pdf>

“27 Mayıs Yargılanıyor”²adlı kitabında zamanın DP Milletvekili Sezai Akdağ’a soruyor Nazlı Ilıcak: “Hükümete karşı silahlı bir hareketin olacağını 27 Mayıs’tan önce sezdiniz mi?” Cevap şöyle: “Sezmemek değil, yüzde seksen teferruatıyla 1958 yılı ocak ayının ilk haftası İzmir’de öğrendim. Halen İzmir’de olup AP teşkilatında bulunan Karşıyakalı Behiç Barhan, İzmir’de o zaman sahibi olduğum gündelik gazeteme telefon ederek benimle gece yarısı Denizbostanlısı’nda ışıkları söndürülmüş bir arabanın içerisinde müşterek bir arkadaşımızla görüşmeye geleceğini, konunun çok üzücü olduğunu ve sadece bana itimat ettiklerini, kimseye haber vermememi söyledi. Bilahare AP İzmir Milletvekili seçilen Fazlı Arınç’ın 1952 Model Chevrolet otomobilini alarak Denizbostanlısı’ndaki randevu yerine gittim. Behiç Barhan ile Tarık Halulu geldiler. Halulu Akis’in yazı işleri müdürüydü. Bana birtakım dosyalardan bahsedip bazı kağıtlar göstererek şubat ayında bir askeri darbenin hazırlandığını bazı isimler de vererek izahla, benim aracılığımın rahmetli Menderes’le görüşmek istedi. Bana o zaman verilen isimler arasında Faruk Güventürk, Sıtkı Ulay, Orhan Erkanlı, Ahmet Yıldız, Talat Aydemir, Sami Küçük, Cemal Gürsel, İnönü, Sıddık Sami Onar, Münci Kapani, Metin Toker ile bazı komünist olarak tanınan gazeteciler ve CHP’liler vardı..

Ankara’da rahmetli Menderes’le görüştüm. Çeşitli dosyalar ve ihtilal grupları ve bu gruplara dahil isimlerden bahsettim, çok ilgilendi..Üç gün sonra tekrar rahmetliyi gördüm. Bu sefer bana, **“verdiğin isimleri el altından soruşturdum, hepsi de mert ve güvenilir kimselermiş... Türk Ordusu yeniçeri ordusu değildir. İşte çalışıyoruz..Gecemiz gündüzümüz yok. Memleketi nasıl aldık ne hale getirdik. Bunları en az vicdan sahibi bir insan bile idrak ederken anayasaya bağlı, Atatürk’ün kurduğu Türk Ordusu mu meşru bir hükümete isyan edecek?”** diye cevap verince ben, “beyefendi, bir milletvekili olarak ben size duyduklarımı ve gördüklerimi intikal ettiriyorum. Hükümet başkanı sizsiniz, değerlendirmesini ben yapamam” dedim. Beni öptü, “heyecanlı olduğunu, mertliğini bilirim ama bu kadar da vesveseli olacağını düşünemezdim” dedi³

“Türk Ordusu yeniçeri ordusu değildir”...

Sadece bu cümle bile çok şey anlatıyor aslında! Anadolu burjuvazisinin tarihsizliğini-hafıza kaybını gözler önüne seriyor. Bence Devletin en büyük başarısı bu! Yani Devlet, kültür ihtilali politikasıyla sadece devşirme bir nesil yetiştirmekle kalmıyor, o, ana

² „27 Mayıs Yargılanıyor“, Nazlı Ilıcak, D.E Yay.1975

³ a.g.e, s.456

rahminde olgunlaşmaya çalışan sivil toplumu da biçimlendiriyor, onun da hafızasız bir şekilde sakat doğmasına neden oluyor! <http://www.aktolga.de/a72.pdf>

Dünyanın başka yerlerinde kapitalizm-burjuvazi önce kendi aydınlarını yetiştirerek mücadele içinde adım adım doğarken, bizde tersi oluyor! Önce bebek doğuyor bilinçsiz bir şekilde!. Bilinç faktörünü temsil eden burjuva aydınların ortaya çıkışı daha çok yeni bir olay! Bu arada kendini "liberal" diye yutturmaya çalışan ittihatçıları saymıyorum tabii!..

Ya peki Samet Kuşçu olayına ne demeli! Adam darbeyi ihbar ediyor, isimleri sayıyor tek tek! Ama sonra ne oluyor biliyor musunuz? Darbecilerden birinin yaptığı yargılama sonucunda ihbar edilenlerin hepsi beraat ederken ihbarı yapan Kuşçu mahkum ediliyor! Hükümet de bu arada ağzını açıpta hiçbirşey söylemiyor, kurbanlık koyun gibi kendini darbecilerin insafına bırakıyor!..

Diğerleri bir yana, Menderes'in kendisi inanmıyor bir kere öyle darbe falan olabileceğine! "Türk Ordusu böyle şey yapmaz" diyor, başka birşey demiyor!. Bir Vatan Cephesi" kurmayı düşünebiliyor ama, karşısındaki cephenin ne olduğunu, kimlerden oluştuğunu, bu işin tarihi köklerini neler olduğunu bir türlü kavrayamıyor!. Bu mücadelenin, "Batılılaşıp merkezileşerek Devleti kurtarmak" adına "modern bir ordu" kurarak yola koyulan, bir kültür ihtilali sürecini başlatan, Müslüman mahalli liderleri yok ederek, protokapitalist ademi merkezietçi bir gelişmenin önünü kesen ta o II.Mahmut'tan itibaren başladığını; daha sonra gelen İttihatçıların, Kemalistlerin falan da hep bu sürecin devamı-uzantıları olduklarını göremiyor! Çünkü, toplumsal hafıza diye birşey bırakmamışlar Anadolu sivil toplumunda! Hafızada yer alan tek şey Devlet! Devleti karşına alarak hiçbir şeyin yapılamayacağı inancı!.. Bu nedenle, hiç toz kondurmuyor o kutsal Devlete! Hem o "Devlet'in" darbesini yiyor, hem de halâ onu tanıyamıyor ve halâ onu kendi tarafına çekebileceğini düşünüyor! Karşısındaki rakibin-darbecilerin üniforma giymiş üç beş Devlet memuru-börokrat olmadığını, mezar kaçkını o antika Devletin bizzat kendisi olduğunu, diğerlerinin ise güçlerini bu gelenekten aldıklarını (bunun modern bir devletle falan alakasının bulunmadığını) anlayamıyor! İdam sehbasına çıktığında bile göremiyor kendisini ölüme götüren o canavarın gerçek yüzünü!..

Peki ya Erdoğan, o nasıl bakıyor bugün Devlete-Devlet olayına? Bu konuda onun durduğu yer de aynı. "Ecdadımız" lafından başka birşey çıkmıyor onun ağzından da. Neymiş efendim 1938'e kadar herşey çok iyiymişte 38'den sonra bozulmuş düzen!. Yakın tarihe böyle bakıyor Erdoğan da. Tamam, 27 Mayıs'tan bu yana köprülerin altından çok sular aktı. Darbe ve darbecilikle mücadele konusunda bugün bir Erdoğan Menderes'ten çok daha ileride çünkü en azından onun önünde ipte sallandırılan bir Menderes var, ama işin özünü o da kavramış değil henüz. Darbeciliğe karşı ama darbecilik meselesinin özünde Devlet meselesi olduğunu o da göremiyor...

Türkiye'de Devlet olayının özü nedir?

Osmanlı üzerine çok yazdım. Bir aşiret toplumunun fetih yoluyla yukardan aşağıya doğru adeta taşlaşarak devletleşmesiyle oluşmuş bir sistem bu. Burada Sultan kendini halâ ilkel komünal toplumda sistem merkezinde oturduğu düşünülen Tanrı'nın temsilcisi olarak görüyor! Evet, köprülerin altından çok sular akmış, komün diye birşey kalmamış sonra ortada!.. Sınıflı bir toplum olarak tipik bir İbni Haldun devleti çıkmış ortaya, ama üretim ilişkileri değişmediği için, sistemin toplumsal DNA'larında (kültüründe) niteliksel bir değişim olmamış. Bu yüzden de tepedeki Sultan'ın etrafında oluşan "Yöneticilerin" (sistemin çobanlarının) en alttaki "Yönetilenleri" ("sürüyü") götüğü (çoban-sürü ilişkisi) bir yapı var halâ ortada. Ve böyle bir yapı içinde çoban kendini sürüyü korumakla görevli görüyor halâ. Yapısal değişim içinde ortaya çıkan

diğer unsurlar falan hep varolan sisteme musallat olan parazitler onun gözünde, sürüye göz koyan kurtlar bunlar! İşin ilginç yanı, çobana olan bağıllık o sürü için de geçerli! Onlar da “Allah devletimizi başımızdan eksik etmesin” diye bakıyorlar olaya!

İşte, kapitalizme doğru evrilecek olan sivil toplum potansiyeli-muhalefeti (Anadolu kapitalizmi) böyle bir yapı içinden çıkıp geliyor. Kolay bir iş değil bu. 16.yy'ın ortalarından itibaren değişmeye başlayan bir yapıda ayırık otu gibi sürekli yolunmuş, ezilmiş bir sivil toplum muhalefeti düşünün! “Müsadere” adı altındaki o servete el koymaları falan düşünün!.. Bütün bunların normal sayıldığı bir yapı içinde oluşuyor o sivil toplum bilinci de. Tanrısal bir gücün takdiri olarak kabul görülüyor bütün o olup bitenler! İsyanların bile altında gene aynı kabul var! Alın o Celali İsyanları'nı falan, bunların hiçbiri Tanrı'nın temsilcisi Sultan'a karşı değil! Sened'i İttifak'ı imzalayan o ayanların bile akıllarında başka bir sistem kurmak falan yok! Evet, eğer Sened'i İttifak işleseydi, bu hemen öyle sistemin mantığının-bilgi temelinin birden değişivereceği anlamına gelmeyecekti! Ama, sürecin önünde en büyük engel olarak duran merkezîyetçi yapının değişmesi, bunun ademi merkezîyetçi yönde evrimi, sistemin daha ileri ufuklara doğru açılmasının yolu belki biraz olsun açılabilir..

Alın o II.Mahmut'u! Adam bütün Müslüman ayanları kesiyor! Kendisine rakip olabilecek bütün o sivil toplum unsurlarının başını koparıyor! Gayrimüslimlerin mahalli liderlerine-sivil toplum unsurlarına ise dokunamıyor, çünkü arkalarında yabancı devletler var onların! B İş bu noktaya gelmiş. Hem sonra onları kendisi için siyasi bir tehlike olarak falan da görmüyor zaten; ama Müslüman mahalli liderler bir rakip Devlet için!.

Sonra? Sonrası belli! “Batılılaşma” adı altında yürütülen merkezileşme sürecini yeni tipten bir orduyla da taçlandırılan yönetici sınıf artık o sivil toplum muhalefeti görevini de kendisi üstlenerek, kendisini değişimin dinamiği olarak da kabul ettiriyor! “İlerici Devlet” geleneğinin-anlayışının yolunu açıyor! Öyle ki, bundan sonra artık herşey varolan o Devletin içinde-Devlet anlayışının içinde cereyen edecektir. Varolan sistemin muhafaza edilmesini savunan da o, onu modernleştirerek değiştirmek isteyen de! Böylesine bir kısır döngü içine giriyor toplumsal diyalektik. Bir yanda Batılılaşmacı-modernleşmeci Devletçiler, diğer yanda ise eskiyi muhafaza etmekle işlerin düzeleceğini düşünenler! Birinciler, Jöntürklere İttihatçılara ve Kemalistlere uzanan yolun yolcuları olarak sahnede rol alırlarken, diğerleri de, İslamcılığa sarıldığı ve birincilere karşı olduğu için Abdülhamid'i bayrak ediniyorlar! Birinciler “sol” olurken, diğerleri de “sağ” olmuş, sağ-muhafazakarlığı temsil etmiş oluyorlar! İşte Türkiye'ye miras kalan fikri yapı budur. Arap saçına dönmüş bir duygusallığın tahakkümü altında şekillenen çarpık bir bilişsellik! Toplumsal hafıza falan kalır mı böyle bir karambolün içinde! Yüzlerce yıla yayılmış bir dejenerasyonla karışık kendine özgü bir evrim olayı bu.

İşte Menderes olayını, onun yalpalamalarını değerlendirirken sistemin bu arka planına bakmak gerekiyor. Adam mevcut sistemin içinden onun muhalifi olarak çıkıp geliyor. Devletçiliğin yerine pazara dayalı rekabetçi bir kapitalizmi savunuyor. Fakat bütün bunların ne anlama geldiğinden, yani davanın özünün aslında o Devleti-Devletçi yapıyı değiştirme davası olduğunun farkında değil!.

Evet 27 Mayıs 2015, şu an neredeyiz, nereye geldik?..

İşte tam bu noktada çok önemli bir soru çıkıyor ortaya: Peki nasıl oldu da böyle bir karambolün içinden bugünlere gelebildik? Daha doğrusu nereye geldik, ne kadar yol katettik?

Anadolu kapitalizminin önünde iki yol vardı. Birincisi şöyle:

“Her ağacın kurdu kendinden olur” diye bir söz vardır ya, bu, bir anlamda, her sistemin kendi diyalektiğini, yani kendini üretme mekanizmasını kendisinin yarattığı anlamına geliyor. Sistem bizdeki gibi çok mu otoriter, merkezi yapı çok mu güçlü, böyle bir ortamda sivil toplumun gelişme şansı çok mu az oluyor, o zaman işte bizde nasıl oluyorsa öyle geliyordu süreç! Önce varolanın içinde sureti Haktan görünerek başlıyordun işe!. Bazan takiiye diyorlardı buna, bazan da saflık! Ama her halukârda usul usul, alttan alta gidiyordun!.. Varolana sahip çıkarak, ama onu içten içe çürüterek!!..

Ama Devlet de bu arada boş durmuyordu tabi: Hani o “Devlet malı deniz yemeyen domuz” lafı vardı ya, Devlet de diyor ki, “al kardeşim ye, daha ne istiyorsun”; “ye, ne yaparsan yap, ama bana dokunma, bana kulluk etmeye devam edersen ben de seni doyururum”! Sıradan basit insanlar ne yapacaktı bu durumda? İsyân etseler bir sonuç alamıyorlardı, karşılarındaki duvar çok güçlü idi. Onlar da ne yapsınlar, alttan alta o duvarı delmeye çalışıyorlardı! Usul usul, göze batmayacak şekilde, **Devlete sahip çıkarak onu ele geçirmeye çalışıyorlardı!**

Ama bir söz vardır: “Ava giden avlanır” diye!

Bu o kadar derin anlamları olan bir sözdür ki. Antika medeniyetin karşısında tarihsel devrim yapan o barbarcıkları düşünün. Geliyorlar vuruyorlar darbeyi ve medeniyeti ele geçiriyorlar!. Peki sonra? Sonrası önemli işte: Fethedenlerin fetholunma diyalektiği deniyordu buna. Antika medeniyet yavaş yavaş kendisini fetheden o barbarları kendi içinde özümseyerek yok ediyordu. “Alın” diyor o da, “alın, biraz da siz yeyin”. “Sultan mı diyorsunuz bana, gelin siz Sultan olun!!... Daha ne diyeyim ki, bu yapıya dokunmayın yeter”!!...

İşte tam bu noktada iki diyalektik işlemeye başlıyordu. “Tamam o zaman” diyerek “sisteme entegre olanların” diyalektiği ve “hayır, bizi kandıramazsın, uzlaşmayacağız” diyenlerin diyalektiği!..

Birincisi açık!. Şimdiye kadar çok gördük, yaşadık bu süreci-onun diyalektiğini!!...

Ama uzun zamandır ikinci diyalektik adeta rafa kaldırılmıştı. Bundan sonra artık pek işe yaramaz diye düşünülüyordu!! Ama bir de baktık ki, şimdilerde o da çıkarıldı tarihimizin derinliklerinden: Tanrı'nın yeryüzündeki gölgesi olan bir yapıya-Devlete karşı gene ancak Tanrı tarafından gönderilmiş bir kurtarıcı yaratılarak karşı konulabilirdi!.. Bu diyalektiği de daha önce şöyle açıklamışız: <http://www.aktolqa.de/a64.pdf>

“Açın bakın, tarihimiz boyunca Devlete karşı direnişlerin nasıl oluştuğuna ve geliştiğine bakın; eğer vaktiniz yoksa da, şu an yaşadığımız olaylara, sürece, etrafınıza bir bakın, sonra da biraz düşünün tabi, nedir bütün bunların anlamı diye! Babai İsyânlarından şeyh Bedreddin olayına, Şah Kulu'ndan Erdoğan'a kadar bizde sisteme karşı bütün muhalefet hareketleri daima kendine MESİYANİK bir lider yaratarak, onun açtığı bayrağın altında gelişmişlerdir...

NEDEN Mİ diyorsunuz? Çok açık aslında: Kendisini ‘Tanrı’nın yeryüzündeki gölgesi’, Tanrı adına bütün mülkün-„kul“ adı verilen insanlar da dahil-„sahibi“ olarak gören katı merkezietçi bir sisteme karşı ancak gene Tanrısal bir güce dayanarak mücadele edilebilirdi. İşte, bu nedenedir ki, bizde Devlete karşı yürütülen bütün mücadelelerin hepsi de, daima, Tanrı tarafından gönderilen bir MESİH’in açtığı bayrağın altında gelişmişlerdir!..Bunun başka yolu yoktur!. Liderin egosuyla falan alakası yoktur bunun!.. Çünkü o lider istemese dahi birlikte hareket ettiği insanlar bir süre sonra onun da iradesinin dışında-bir MESİH olarak algılamaya başlayacaklardır. Bu, onların varolan sistemin kutsallığına olan inançlarından kaynaklanan bir olaydır. Çünkü, kutsal-Tanrısal olarak varolan birşey, gene ancak Tanrı'nın emriyle, onun tarafından gönderilen bir „kurtarıcının“ etrafında toplanarak değiştirilebilirdi!..

<http://www.aktolga.de/m53.pdf>..

Peki, 21.yüzyıl dünyasında, kapitalizmin bu kadar geliştiği bir ülkede artık bu türden mesiyani bir hareketin şansı var mıdır? Tamam, kendisini halâ “Tanrının yeryüzündeki gölgesi olarak gören bir Devlet var bugün ortada; ama artık eti nedir budu nedir ki bu Devletin? Gelişen modern kapitalist üretim ilişkileri karşısında adı var kendisi yok bir hayaletten ibaret artık o, öyle değil mi?. Böyle bir yapıya karşı Tanrı tarafından gönderilen bir kurtarıcıya falan ihtiyaç var mıdır artık? Bütün yapılması gereken üretici güçleri daha da geliştirerek o Devletçi dünya görüşünü dönüştürmekten ibarettir. Ve de şu son on iki yılda bu yolda oldukça mesafe katedildi. Şimdi nedir bu kurtarıcı yaratma çabaları, devrimin jakobenleri rolünü oynayacağız derken bir tür geriye dönüş çabası değil midir bu?! Başka izahı yok bunun!!.. “Ölü kuşakların geleneği yaşayanların üzerine bir kabus gibi çöküyor” gerçekten!. Bilinç dışı olarak yapıyorsun, ediyorsun, ama bütün o yapılanları açıklamaya gelince iş, alıyorsun olayı hala eski yapının-paradigmanın içine hapsederek orada açıklamaya çalışıyorsun!!... Gerçekten ilginç bir durum bu..

Ben bütün bunları yaşanan tarihsel sürecin travmatik dönüşümüyle açıklıyorum. Düşün, yüzyıllar boyunca hep “sürü” (Reaya sürü demek) yerine konmuş bir “yönetilenler” kitlesi var önünüzde. Bu insanların Devletin karşısındaki statüleri hep “kul” olmuş, yani var iken yok sayılmış hep bu insanlar.. Her “bizde varız” deyişlerinde yumruğu yemişler kafalarına, ezilmişler!... Ta o Şah Kulu’ndan Şeyh Bedreddin’e, Celalilerden Anadoludaki diğer isyanlara, Serbest Fırka’dan Demokrat Parti’ye kadar hep aynı şey tekrarlanmış durmuş. Şimdi evet, köprülerin altından çok sular akmış artık, ama bu insanlar hala geçmişte yaşanan o travmatik olayların etkisi altındalar. Baksanıza Erdoğan’a, iki lafından birisi “ben kefenimi giydim de çıktım yola” oluyor!... Ne yapsın ki başka?. Karşısında ipe çekilmiş bir Menderes örneği varken, ne yapsın?... Korkuyor tabi, ama haksız mı korkmakta?.. Ve bu korkuyla da Allah’a sığınıyor! Ama sadece bununla da kalmıyor, işi daha da garantiye alarak sığınmak için ideolojinin o kalın koruyucu duvarlarına ihtiyaç hissediyor. İşte varılan nokta budur... İşte, benim iki yıldır uyardığıma çalıştığım o ideolojik virüsün toplumsal bünyede yukardan aşağıya doğru yayılabilmesinin sübjektif şartları bunlardır.

Ama artık bu sürecin de sonuna geldik-geliyoruz. Çünkü, modern kapitalist bir bünyede, bilincin maddi gelişme karşısında geri kalmasından kaynaklanan, antika yapıya özgü ideolojik bir virüsün toplumun daha da derinlerine kadar yayılma- inme şansı yoktur. Bunun da ötesinde, iç ve dış dinamikler Türkiye gibi stratejik önemi olan bir ülkede sistemin bu türden antika hastalıklara yakalanmasına izin veremezler.

Bu ülkede artık yeni 27 Mayıs’lar olmaz- olamaz!..

Neden mi olmaz-olamaz:

1-Özal’la birlikte Devletçi burjuvaziyle Devlet sınıfı arasındaki mesafe açılmaya başlamış, aradaki tarihsel ittifak sona ermiştir.

Eskiden ülkede Devletin koruyucu kanatları altında gelişen, içe kapalı, tekelci-ithal ikameci bir sistemle yetinen Devletçi bir burjuvazi vardı. Artık Türkiye’de bu şekilde içe kapanmayı arzulayan bir burjuvazi kalmamıştır. Çünkü, Özal’la birlikte dışa-küresel piyasalara açılmaya başlayan sistem burjuvazinin bu kesimlerine daha geniş imkanlar sunar hale gelmiştir. Bu nedenle, eskinin devletçi burjuvaları artık küreselleşme sürecinin yarattığı rüzgarları da arkalarına alarak küresel sermaye zincirinin bir parçası haline gelmişlerdir... Bu nedenle, bugün artık TÜSiAD’la temsil edilen eskinin devletçi burjuvalarının bir darbeye destek olarak ülkeyi küresel süreçlerden koparıp içerde eskisi gibi tekelci bir yapının inşasına katkıda bulunma,

eskiden olduğu gibi elde olanla yetinerek saltanat sürme diye bir özlemi yoktur. Küresel demokratik devrimin sunduğu olanaklar böylesi dar bir perspektifin çok daha ötesine taşıdığı için, 27 Mayıs'tan 12 Marta ve 12 Eylül'e ve 28 Şubat'a kadar bütün darbelerin arkasında olan bu burjuva kesimlerinin bugün artık kesin olarak böylesine bir darbecilikten bekleyecekleri birşey kalmamıştır.

2-Aynı şey bunların rakibi durumunda olan Anadolu burjuvaları için de geçerlidir. Onlar da artık kendi varoluş koşullarını daha iyi kalitede malları daha ucuza üreterek, küresel pazarlarda seslerini daha çok duyurarak üretebileceklerini görmüşlerdir...

Kısacası, bugün Türkiye'de eski yapıdan kalma bir avuç ulusalcının ve sübjektif idealist- pozitivist jöntürk-jönkürt aydınının dışında darbeciliğe destek olabilecek hiçbir modern toplumsal sınıf ve tabaka bulunmamaktadır...

Türkiye'yi hiçbir şekilde bir Mısır'la mukayese etmemek lazımdır!!.. Ne sistemin Mısır'a göre çok daha gelişmiş olan iç dinamikleri, ne de bulunduğu konum itibarıyla dış dinamikler Türkiye'de böyle bir üstünlüğe olanak vermezler... Bütün yapılması gereken, anlamsız korkulara kapılmadan, ideolojik saplantılar içine girmeden sistemin modern üretici güçlerinin birliğini sağlayarak tarihsel bir uzlaşma içinde yeni Türkiye'ye doğru yürüyüşe devam etmektir.

Bundan sonra yaşanılacakları artık devrimin ikinci aşaması çerçevesi içinde ele almak gerekiyor. Antika yapı "yönetenleriyle" ve varoluş koşullarını onlarla birlikte üretebilen antika yapıya özgü "yönetilenleriyle" birlikte yok olma sürecine girmiştir!..